

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisior egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A nemzet ünnepén.

Nincs a vörösbetűs napok között, a törvényhozás ünneppé nem emelte s mégis azzá lett: azzá tette a nemzeti kegyelet. Senki nem tudta, mit érez a másik, csak önlelke sugallatát követte csendben, titokban. Végre is fellebbent a burok, s a mint az egyes látta, hogy ez az érzelem nem egyedül az övé, hanem sokaké, millióké, az egész nemzeté: az önkénytelen, a rejtegetett érzelmek harmóniájából magától lett a nemzet ünnepévé.

Hiába, a történelmi idők méltánylása méltó fokmérője a nemzetek hazafiságának. Tehát a harangok zúgása, a virágos sírok felkeresése, a fényes termék bánatos lelkesedése — mindez nem ötletszerű momentum, annak bizonyítékai, hogy érzelmeinkben osztozunk apáinkkal, kik nagy tettekre hevültek, majd vérüket áldozták fiaik, unokáik javáért; annak fenkölt tanúi, hogy méltányoljuk munkájukat. Mi is a jutalom munkájokért, önfeláldozásukért, ha nem a dicsőítés, a nagyszerű példák fogamzott őszinte lelkesülés, a mely apáról fiúra száll? Nem lankad, nem lanyhul az érzelem, de évről évre ifjontan harsogja át a szabad haza szabad levegőjét Kárpátoktól Adriáig, évről évre kél életre a lelkekben.

Nem ember az, vagy csak gyenge jellemű, a kit pusztán a pillanatok lelkesítenek, oh mert egyedül lankadatlan kitartással, hosszú, hosszú gond- s fáradalomteljes küzdelemmel vívták ki a nemzet előnyeit és jogait. Egy ezredév áll történelmünkben őseink küzdelmei mellett s

mégis egy márczius 15-ike kellett, hogy fel legyen hangolva a húr a legfelsőbb fokig, honnan a békében sínylődő nemzet elszánt megvetéssel dobja le a gátló lánczait, honnan a század e fényes eszméje, az emberi jogok e legszentebbje legyen a kecsgetető visszhang, a régi harcok felséges vívmánya: Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!

A régi nagy harcok megtizedelték nemzetünk sorait, egész korok pusztultak ki a dúló csatákban.

Végre is megúnta a nemzet a kegyetlen játékokat. «Talpra magyar!» kiáltá a lánglélkű költő, s a tömeg megértette a szabad sajtó első varázsigeit. Ez eszmékkel mondott áldást az agg gyermekére, hogy siessen oda, hol a golyók és szuronyok ellen fedezetre várnak; ez eszmékkel enyhült a szép hitves emésztő bánata, ha gyászt öltött a harctéren elvérzett férje emlékére; a gazdag aranyát, a szegény filléreit, a honleányok ékszereiket, a templomok harangjait, kincseiket ez eszmékkel küldték halomszámra, hogy készüljön a gyilok, mely a vakmerő ellenségnek «megálljt» s «takarodót» parancsoljon.

Ötvenhét éve már, hogy a márcziusi napok nemcsak rügyet, bimbót fakasztottak a fán, fűszálat a mezőn, tarka virágot a csevegő patak partjain, de felnyitották a szivekbe zárt sérelmek bilincseit, hogy Isten, ember tisztán lássa: mit kíván a magyar!?

Égő napot akart a rejtett seb, hadd lássa az, kítől gyógyírt remélt! Feltárua a kebel, hadd legyen nyilttá a titok, hisz' a nemeslelkűhöz nyílt kártya való!

Szép idők! Felejthetetlen napok! Nekünk csak az édes-bús ábránd, a jól kiérdemelt méltánylás maradt!...

Szegény félistenek! Szerencsétlen hőseink! Rátok gondolunk ma, hogy dicső emlékeknek áldozunk. S midőn lelkünk az emlékezet szárnyain visszarepülve méléz a multakon, borús a gondolat, az emlékek izgatók, de leküzdjük a háborgó szív keserűségeit: hadd legyen az áldozat tiszta, mit egyedül a hazaszeretet lángja táplál!

Ti pedig, a nagy idők élő alakjai, ti tisztos fűrtű aggastyánok, kik bár láttatok vérben e zaklatott hazát, bár száz halálnak nézetek vakmerően szemébe, még most velünk zárando-koltoz a kegyelet vérszentelte oltáraihoz, ti vigyétek majdan a magyar történelem meteor-jainak a megengesztelő hírt, hogy unokáik mindvégig, örökké hálás kegyelettel, lelkes bámulattal őrzik emléküket, rajongnak jobb-ot nyújtott királyukért, imádják drága hazájukat!

Városunk jövője.

Irta: Agoston Károly.

V.

En azt hiszem, a jelen időpont nagyon kedvező volna egy jól kombinált munkaház-telep létesítésére a város jól kiszemelt külső pontján, a kertészeti és mezőgazdasági érdekek emelésével jól kombinálva, úgy, a mint ez már az ország több pontján megtörtént, t. i. hogy a munkás évenként törleszthesse a czélszerűen és egészségesen megépített kis házat és kertet s azok végül teher nélkül tulajdonába menjenek át. A kedves ház, melyet sajátjának nevezhet, rendkívül emelné a munkás önértetét és józan törekvését. Elhenyelt napot

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Márczius.

Most nézd a fákat! fessült ismokkal
Hogy állnak sorba, körbe itt:
Mind majd kicsattan a büszkeségtől,
Úgy mutogatja rügyeit.

Minden rügy egy-egy rejtett reménység,
Mely szendül s fessket bontogat, —
Mindégik egy-egy késs megfogamsott
S még ki nem mondott gondolat.

Minden rügy egy-egy bisó igéret,
Jövendőről, mely jönni fog.
Minden rügy egy-egy szesrelmes szivből
Még ki nem pattant nyílt titok.

A mint kipattan, varássa véss és
Leas köszönéges lomb, virág, —
Most nézd az erőt, most nézd a fákat,
A mint szivükből göggel kidrad
A márcziusi ifjúság. Szávay Gyula.

ITALIA.

— Útirajzok és tanulmányok. Irta Berzeviczy Albert.* — (Folytatás.)

V.
Ha többnyire a kialakulni kezdő renaissance útjain jártunk eddig, egyszerre a másik véglethez érünk, Romához (XI—XIII). Ennek csak két eleme van: az antik kor és a művészi teljességében virágzó renaissance.

* II. bővített kiadás. 193 képpel. Budapest, a Franklin-Társulat kiadása. Ára díszes kötésben 12 korona.

Közül az átmeneti idők századai alig nyomot hagytak el. A román és gót korszak műemlékein átgázolt az idő, még inkább az alkotó művészi kéz. «Rombolt, hogy építsen, Palladio»: illik rá Rómára a Kazinczy mondása. Az ós római művészet elemei mellé, de nem azok helyébe egy új elem lépett: a kor uralkodó egyénisége, melyet a leghívebben Ráfael művészi lelke magyaráz. Nem volt biborban született lénynek hódítóbb ereje, mint neki: Madonnája, ez örök minta, testben java Vénus, de a szempár szelidségében, az arc szűzies szemérmességében új elem szólal meg, a mely az ideált a pogány ideál fölé emeli. Róma épületein, értéketleg, túlnyomóan az egyházi jelleg uralkodik. Innen lépten-nyomon a barokk-elem, a mely kiasszikus szabás sorából kiült. De azért a quattrocento epikus jellemű képei, s a menyezetek és falak freskói s egyebek a sixtini kápolnában és a Vatikánban örök emlékeztetések.

Róma renaissance-ja a pápák uralomvágyának és művészetszeretetének eredménye. Első sorban a Borgiáké, végül II. Juliusé, a kit Borgia Cesare tesz meg, hogy darab időre megalazza, sőt a Borgia-szobák felett a toronyba zárja. A mi szélsősége, véglete megvan ennek a korszaknak, abban mindenben részesek ők: hibáikon átsiklik ma már a história, de műpártoló érdemeik előtt rokonszenvvel mondja el üdvözlét.

A Borgia-szobák a pápai uralom legsötétebb korát tárják ki előttünk. VI. Sándor építette a Vatikánban, a ki magának szánta lakóhelyül. Berzeviczy műtörténeti biztos ítélettel rekonstruálja a nevezetes lakosztályt, valamint a Vatikán labirintszerű épületsoportozatait. Az első négy szobát még V. Miklós állítja fel, kivel a humanizmus tör utat; majd a különböző toldások: a loggia, a sixtini kápolna és a Belvedere következnek. Ekkor fog a folytatáshoz a fényűző Borgia-pápa:

felújítja és díszíti az Angyalvart, közte és a Vatikán közt helyreállítja a fojósót, a Borgia-tornyot emeli és a négy szobához még kettőt csatol. Festője Pinturicchio, kinek az Appartamento freskói a tájfestés első diadala. Ilyenek: a Művészetek és Szent Katalin képe, mely Borgia Lucrécia hasonmása, valamint az előtte térdeplő alabárdos alak, hihetőleg Cesare, kinek a pápai egyeduralom megalkotása a legtöbbet köszön.

II. Julius tetőzi be a renaissance korát. Igazán annak a gyermeke ez a «köpenyes ember», a ki művészi és politikai elfoglaltságában még arra is vállalkozik, hogy a téli hadjárat alatt megnövesse szakálát s példájával a római papság másfél százados szakállhordását készíttse elő. Könnyen inaugurálja a művészetek aranykorát is: két nagy művész áll egyszerre rendelkezésére, a legnagyobbak: a Stanzák festésében Ráfael, a sixtini-kápolna menyezetképeinek tervezésében Michel Angelo. Ott a fiatal lángszellem, a kit a boldogság inspirál; itt a magános töprengő, a ki örökké küzd magával és az anyaggal, világgyűlöletet lehelve alkotásaiba. Két ellentét, a mely egymást kiegészítve áraszt fényt Róma művészetére.

Az «örök város» antik emlékeiből a vidéknek is jut dél felé, hol az Albano-hegység és a Campagna (XIV—XVII) kies oázisként terülnek el a mérhetetlen pusztaságban. Színekben, formákban, hangokban kéjeleg erre is az olasz természet s vele a régi emlékek hosszú sora, mely a Via Appia Nuova-n a Horatiusok és Curiatiusok sírjával kezdődik s véges-végig mutatkozik Tivoli ezernyi változatú szinteréig, a hol az Este-Villa tündériesen regényes kertje, a Sybillatemplom romjai, az olajfaerdők sötétsége és a pompás vízesés játéka fogadnak. Csak egy futó emlék marad meg Subiaco vadon hátterű Szent-Benedek apátságá-

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

talán soha nem találunk többé éveiben. Ennek a gondolatnak, ennek a tervnek éppen most nagyon kedvez az amerikai kivándorlás s az ott szerzett kis tőke s minden hívásnál erősebben visszahívó szót volt neki *«az a kis új ház»*, mely egy-két száz korona előleges lefizetése mellett, neki a távolból *«édes, leköltő otthonul kínálkozik»*. A város vagy a városi jóléti bizottság, mely ezt keresztül viszi, kell, hogy a lehető legolcsóbban létesítse a telepet. Sem a telekből, sem az építésből hasznát húznia nem szabad, sőt ellenkezőleg: *«a legolcsóbb jót kell keresnie»*. Az ekként létesülő munkástelep később a fejlődésnek indítandó ipari- és gyári-telep és virágzás első magva is volna. A saját «otthonra» szert tett munkás-elém, mely most egészen falusias természetű, szemmeláthatólag alakulna át hasznos városi elemmé.

Ismét, hangsúlyozva ki kell emelnem, hogy először is a legelső néposztály egészségessé tételét kell célul kitűznünk s benne leraknunk az egészséges alapokat s ez alapokon fejleszteni tovább a felsőbb osztályok egészséges munkáséletét, ha a városnak állandó, feltartóztatlan egészségessé fejlődést akarunk biztosítani.

A munkásnépet a tengődő szegénységéből kiemelni csak úgy lehet, ha fokozzuk munkavágyát és munkaképességét, ha a kereseti alkalmakat igyekszünk mi is mindnyájan bővíteni, kiterjeszteni terjedtebb és behatódó vállalkozásunkkal a mezőgazdasági és kertészeti művelés-ágakban, aztán még fokozottabban az ipari és gyári tevékenység sokféle elágazásaiban. Aztán jó és olcsó élelmiszerekről is gondoskodunk. Megelőzni és megszüntetni kell a szegénységet — s csak a legkritikább esetnek szabad annak lennie, mikor a szegényügyi rendőrségnek kell beavatkoznia, ha t. i. véletlenül egyeseknél a szegénységtől való félelem tetten ingerlő ösztönei hiányzanak. A szegénységet az alsó fokon megelőzni pedig éppúgy a latóság, mint a vagyonosabbak gondoskodó feladata. Soha könyöradományjal, hanem a munkaforrások megnyitásával.

Mikor a nép alsóbb osztályáról beszélek, lehetetlen meg nem említenem az alkoholizmust s ennek melegségeit: a sok kocsmát, lebújt és pálinkásboltot, melyek a józólás emberben első tekintetre ellenszenvet és undort keltenek. Nem akarok én a munkásnéptől minden alkoholt elvonnai. De azt az egyet nyíltan kimondom, hogy az alkoholnak való hódolás, úgy, a mint ma látjuk Magyarországon, valódi rákfeneje az országnak, mely sorvasztja munkakétségét és munkaerőjét s mihamar vagyoni és erkölcsi süllyedésbe dönti a tömegeket. Dániában, Svéd- és Norvégországokban keresve kerestem a pálinkás-boltokat s a három országban nem tudtam együttvéve annyit felfedezni, mint a mennyi magában Eperjesen látható. Ez a különböző népek egyéni egészségének és jólétének fokmérője. Minél több egy városban a vendéglő, kávéház, tivornyahely, pálinkásbolt, lebújt stb., annál csekélyebb ott, vagy éppenséggel semmi a haladás mértéke. Hiszen e helyek a renyhe fogyasztás és dözsölés vagy az anyagi és erkölcsi süllyedés színhelyei, melyeknek nem felel meg nagyfokú termelés. Egészséges test különben sem termeli meg, de sőt még csak meg sem tűri magán a sorvasztó élősdit állapotokat.

Éppen nálunk, a bor-igazi hazájában, alig volna szabad az idegen szemnek szesz- és pálinkásboltokat megpillantania. Ezek helyett nemzeti jellegű, ízletes bormérőket, legfeljebb sörházakat kellene látnia, melyek hadd vonzzák az ideget is, hogy elmondhassa rólunk otthon, dicsekedve: *«Ez az ország a bor józan és boldog hazája!»*

Mikor a munkásokról beszélek, meg kell emlékezni a munkás- és cselédbérekéről is, melyeket nálunk, Amerikára és az amerikai bérekre való hivatkozással, mindinkább felcsigáznak. Én azt kérdelem: miért nem hivatkoznak inkább Ausztriára, vagy Német-, Francia- és Olaszországra? Hiszen ezek közelebb vannak hozzánk és viszonyainkhoz! Aztán ezeknek az országoknak értelmesebb, képzetesebb, hasznavehetőbb és iparkodóbb munkásai vannak, mint nekünk. Hát miért a hivatkozás mindig csak Amerikára? Felelni nem tudnak! Felelek én, és pedig azzal: Folyjon itt ez országban száz évig oly nagyarányú, intenzív, izzó és kitartó munka, mint folyik több, mint száz év óta az amerikai Unió államaiban — és száz év múlva itt is olyan magas bérek lesznek. De most alap nélkül való a követelődés, csak üres majmolás. Mert ily magas bérek az európai államokban sincsenek, ilyeneket ott nem is követelnek. És mert Amerikában sem történik semmi csoda. Csak egy csoda van ott, a mi nálunk még soh'sem volt, ma sincs, — a munka csodája!

VÁRMEGYÉNK ÉS VÁROSAINK.

Az aszfaltozás kérdése.

Tavaly nyáron történt, hogy a már kétféle elkészített aszfaltozási ügyet a háziurak leszavazták a városi közgyűlésen. Kraysell Aladár polgármester — igen helyesen — abból indul ki, hogy az ügyet nem szabad e határozattal befejezettek tekinteni s felvette az eljött fonalat, azzal az eltökélt szándékkal, hogy az aszfalt-járda kérdését ebben az évben okvetlenül dűlőre kell vinni és pedig kedvező eredménnyel. Mert lehetetlen, hogy a Fő-utca egy részén legyen aszfalt, a többin pedig maradjon meg továbbra is a régi, rossz kövezet.

Első teendője az volt, hogy az ügyet az eddiginél alaposabban készítse elő. Megbízta ennek folytán a városi építész, hogy részletes és pontos tervek s új felmérések és számítások alapján mutassa ki, mily széles aszfalt-járdára van szükség a Fő-utca mindkét oldalán? Mibe kerülnek az összes munkálatok? Mi terheli a költségekből a szabályrendelet szerint a várost s mi az egyes háztulajdonosokat?

Ha ez a terv és számítás elkészül, az ügy közgyűlés elé kerülhet újból, mert az a polgármester nézete, hogy a szabályrendelet jó, azon semmit nem kell változtatni. Különösen előnyös e statutum a háztulajdonosokra nézve, a kik 100—120 koronáért, a mit 10 év alatt, félévi részletekben, kamat nélkül fizethetnek meg a városnak, aszfalthoz jutnak, a mely emeli a házak szépségét és értékét is. Tény ugyanis, hogy az aszfaltozás költségeiből csak azt viselik a háziurak, a mibe az

aszfaltjárdának az a — rendszerint keskeny — szalagja kerül, a mennyivel a mostani kövezetnél szélesebb lesz az aszfalt s viselik részben a csatornázás terheit.

Hisszük, hogy ha a polgármester által elrendelt előmunkálatok kapcsán kerül az ügy újabb döntés alá, a képviselőtestület nem hoz a tavalyihoz hasonló határozatot, hanem elrendeli a Fő-utca mindkét oldalának kiaszfaltozását, a mire valóban nagy szükség is van.

Kaszárnyaügy.

Egész váratlanul kellemetlen ügy merült fel a 67-ik számú gyalogezred és Eperjes városa közt.

Jeleztük ugyanis a multheti számban, hogy házi-ezredünk parancsnoksága kifogást tett a városi közép- és Korona-laktanyák ellen, mert azok állítólag nedvesek, minélfogva a legénység körében igen sok megbetegedés fordul elő.

Érdekes, hogyan keletkezett ez az egész ügy. Egyik kezelőtisztnek nem tetszett az a helyiség, a melyet számára kijelöltek, s először ezen és még egy másik szoba ellen adott be csak az ezredparancsnokság az alispáni hivatalnál panaszt, majd mikor e helyiségek megvizsgálását rendelte el az alispán, az egészségügyi szemle határnapján jött egy másik átirat a parancsnokságtól, a mely a fentemlített két laktanyát a maguk egészében kifogásolja és használhatatlannak jelenti ki.

A szemlélt Bányó Aladár vármegyei főjegyző vezetése alatt, polgári és katonai vegyes bizottság fogatosította, a mely három ülést is tartván, nem tudott egyező véleményre jutni. A bizottság katonai-tagjai ugyanis azt állítják, hogy mindkét laktanya annyira nedves, hogy bennük a legénység nem maradhat s törekvünk oda irányul, hogy a város építsen új laktanyát, a mely a követelményeknek mindenben megfelelő, ú. n. normál-laktanya legyen. Különben a katonai kincstár otthagya a helyiségeket és nem fizeti a kikötött béreket.

Ezzel szemben a polgári hatóságok kiküldöttjei egybehangozva kimutatták, hogy egyes szobák télen kissé nedvesek ugyan, de ennek egyedüli oka az, hogy — mint jelen volt katonatisztek is elismerték — hetenkint csak egyszer fűtenek a legénységi szobákban, a mink aztán az az eredménye, hogy a falakra lerakódik a gőz s nem tud megszáradni. Kimutatták azt is, hogy rendes fűtés mellett minden szoba teljesen száraz lenne.

A katonai részről előterjesztett betegedési statisztikával szemben pedig bebizonyították, hogy az nyilvánvalóan téves, mert ennyi betegedéshez nem a mai létszám, hanem századonként vagy 4000 ember kellene.

Legfőbb fegyver azonban az ezredparancsnokság részéről jött panasszal szemben az a jegyzőkönyv, a mely a laktanyák átvételéről szól. Ebben 1913-ig van a kincstár lekötve; le van kötve pedig olyképen, hogy e két laktanyától nem szabadulhat. Minden egyes helyiséget részletesen leírtak a jegyzőkönyvben s megállapítható, hogy azok ma sem rosszabbak, mint az átvételkor voltak. Sőt odáig ment a katonaság, hogy a jegyzőkönyvben használhatatlannak jelzett és bért nem hozó helyiségeket is használja.

ból és Assisiből, hol Szent Ferencz kultuszát a Paradisóban Dante kezdi meg, hogy a város örökös ellenségéhez, a ki farkasszemét néz vele, Perugia városához (XVIII.) siessünk át, hol a művészi korszakok valóságos unikumot teremtenek; irányaiikkal nemhogy egymást rombolják, sőt inkább egymás alkotásait tetőzni törekcsenek. Érdekes jelenség mindenesetre az, a mint e legmagasabban fekvő középtáji város természéskijlája házfállá alakul át, majd hihetetlen magasságú toronyformába csúcsosodik s legfelül kedélyes erkélyekkel, lugasokkal, virágcserepekkel és kalitkakkal cizcomázza magát. Stíljében van a románból és van a gótból: alant biztosítja magát struktív-ídomokkal, fent festői hatást keres.

Nem is csoda, az umbriai festőiskolának volt székhelye, azé az iskoláé, a mely rajongó és vallásos, mint a minő a város, telve a nagy szenvedélyek kitöréseivel. Ez a világ inspirálta Ráfaelt, a ki itt tanult, a Szent Mihály arkangyal és az apokalyptikus lovag festésében; ez vezette a Grifone csoportozat vázolása közben a szenvedő anyaszív apotheozisához. Sokat tanult az umbriai mesterektől, a kiknek szinte teljes gyűjteményét őrzi a Palazzo Publico; legtöbbet Pietro Peruginotól, az iskola fejtől, a ki a XIV. sz.-ból a

XV. sz.-ba való átmenet híj tolmácsa: ecsetvonásaiban széles kezeléssű, tónusaiban meleg, a kifejezésben a bájnak, a mozdulatokban az élénk ritmusnak művésze. Alakjai, mint Symonds írja, a Lethe vizét itták az elégedettség folyamából. Minden ő rá emlékezett a város korzóján, képtárában, a Cambio freskóin, az umbriai nők ünnepi ruhájú sokadalmában, kiknek szép metszésű szemé és nyájás pillantása az ő Madonnájában és női szentjeiben hűséges és igaz utánzóra talált.

Ha Ráfael boldog ifjúságát ily környezet segítette megalkotni, Michel Angélo borús eszmevilágát Firenze (XIX—XX.) szomorú története fejti meg.

Firenzének Róma a nemeze. A mikor a pápai korszak kiemeli ezt, kezdődik el a hanyatlása. Pedig a Gráciák városa, melyben a művészet örökös hajnala oszlatta szét a komor történelmi fellegeteket. Valósággal művészetben és tudományban az újkor szellemi bölcsője, ural Lorenzo de Medici, az első modern ember, mint nálunk Mátyás király; Savanarolát vesztőhelyre juttatja, hogy a renaissancnak szerezze meg diadalát; Macchiavellit az állampolitika új formálására ösztönzi s M. Angeloval, Lionardoval és Ráfaellel a Parnasszust lát-szik falai közé átvarázsolni. Akkor út hanyatlásának órája, a melylyel egyébiránt az egész Itália balsorsa

is kezdetét veszi. Savanarola jóslata teljesedni kezd: a mit a belső bajok még érintetlenül hagytak, azt feldőlnek a Connetable és Frundsberg iszonyú zsoldosai. Európa keze egyszerre ólomsúlylyal nehezedik Itáliára, ép akkor, a mikor az értelem függetlenségét a vallás szentségével akarta összeegyeztetni. Ezt a munkát fojtotta el Firenzére, Itáliára nézve is — a mostoha sorsfordulat.

Róma hiányzó középkorát Siena (XXI.) pótolja, a középkori emlékek városa. Göthe érzékletlenül halad el mellette, pedig benne is megvannak a renaissance-ot fejlesztő elemek. Ha rejtőző szerepre szorult is, nem vesztett ki a római világ hagyományait; csak hogy a hanyatlás korának mutatja jeleit. Taine ezért nevezi a középkor Pompéjijának. A konzervativizmus, mely mindenben sajátosága a lakosságnak, megőrzi a mult kultuszát.

Három halom közt tárul ki színpadszerűen, legyezőformában Piazza-ja. Benne gót paloták, a melyek bár alsó várépítményeikben komorak, fent derűsebb világot mutatnak apró oszlopzataikkal. Csodaszerű márvány-homlokzatú dómja is az átídomított góthika legszebb típusa. Benn a szöszék hasonlóképpen olyan; alsó, régi keresztelő-temploma azonban a toszkánai renaissance remekeit rejti, a mint a balrés, a Libreria a teljes

Az ügy a kerülni. Kéts szerződést n

A város v semmiesetre részt sok és n a melyeket részt az is, l megtanulhat sok esetben egyenesen te ség volna mennénk be

Sok von jőzanul több

Jóte

Páratlan Széchenyi-kézium tápint 4. és 5-ikén

Elsősorban Imrénének e nemes cztű m.élték a fodaadobb t pedig neme ken anyag felkérésük t kitűnő gárd zetet nyújth Az előreláti és is muta íránt megny séget, hogy Mindkét es beli és a vid azt mondju madszor m publikumra

A műsor voltak. Fára két ízben i minden írá

Az előa be. Bevezet Vilmosnak násos vigját Ferenczné) a hová a s özvegynek József). Úgy nevére című dynének im kis mamát, mert bakfis Bánvári Ke

renaissance mini valódi

Sienáb

II Sodoma

a férfiaság

és az élet

nyugaton e

kezdő korsz

hatalom; c

törő czelo

talán hála

jának felál

összehordb

művész és

kísérleteine

a dóm-épü

nemzeti m

gótikus. E

hangja, me

párkány g

S hog

itt látni a

freskóit is,

borzalmai

magok sa

Igmándi

keserűvíz, reggelenként felpohárral használva,

meglepően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivókurát gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövéredés, szívelhárjasodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdagadás, hasnyalvesztés, székrekedés, azzal járó hasi keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik, és saját érdeké-

ben cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Eperjesen Bohrunut J. W., Holénia B., Bakay F., Lefkovits E., Svaby F., Bein S., Dahlström K. urak üzletében. — Nagy üveg 50 f., kis üveg 30 f.

Az ügy a honvédelmi minisztérium döntése alá fog kerülni. Kétségtelen, hogy a saját maga által kötött szerződést most nem dobhatja félre a minisztérium.

A város vezetésének az a nézete, hogy új lakanyát semmiesetre sem építhetünk. Tény ugyanis, hogy egyrészt sok és nagyterjedelmű egyéb építkezés előtt állunk, a melyeket nem lehet elhalasztani, tény továbbá másrészt az is, hogy a lakanyaeépítés, mint saját kárunkon megtanulhattuk, a legkevésbé hasznos befektetés, sőt sok esetben, mint ez a tűzrakanyánál is történt, egyenesen tetemes kárral jár. A legnagyobb könnyelműség volna tehát, ha most újabb ilyenfajta építkezésbe mennénk bele.

Sok volt már eddig is a — rosszból, nem kérhet józanul többet belőle városunk.

Jótekonyczélú színelőadás.

Páratlan sikerről számolunk be, a mikor az Eperjesi Széchenyi-kör népakadémiája és a kir. kath. főgimnázium tápintézete javára a városi színházban márczius 4. és 5-ikén rendezett színelőadásról megemlékezünk.

Elsősorban az előadás rendezőinek: br. *Ghillány Imrénének* és *Kösch Árpádnének* érdeme, hogy két ilyen nemes célú intézmény felkarolása érdekében nem kimélték a fáradságot, a legönzetlenebb s mégis a legodaadóbb buzgóságot tanúsították; végeredményben pedig nemcsak az emberbaráti két intézmény jelentékeny anyagi támogatását biztosították, hanem a felkérésük folytán készséggel vállalkozott műkedvelők kitünő gárdájának közreműködésével felejthetetlen élvezetet nyújthattak Eperjes lelkes, műértő közönségének. Az előreláthatóan fényes sikert az a rendkívüli érdeklődés is mutatta, a mely már hetekkel azelőtt az előadás iránt megnyilatkozott s a mi arra indította a rendezőseget, hogy az előadás megismétlését eleve tervbe vegye. Mindkét estén zsúfolásig betöltötte a színházat a helybeli és a vidéki előkelő közönség s aligha tévedünk, ha azt mondjuk, hogy derék műkedvelőink még a harmadszor megismétlendő előadásokon is a leghálásabb publikumra találtak volna.

A műsor és a szereplők mindkét estén ugyanazok voltak. Fáradhatlan ügyszeretettel oldották meg mindkét ízben igen szép, de nagyon nehéz feladatukat s minden irányban a legteljesebb elismerést aratták.

Az előadás részleteiről az alábbiakban számolunk be. Bevezetésül színtre került: «*A kis mama*», Karczag Vilmosnak elmésen kibontott, felette ötletes egyfelvonásos vígjátéka Özv. Kocsárdyné Gabriella (dr. *Raffay* Ferenczné) házában szalonja szolgál a vígjáték színteréül, a hová a szerencsés véletlen folytán juthat be a fiatal özvegynek platonikus imádója, Bánvári Kornél (*Faragó* József). Úgy történt ugyanis, hogy a bájos fiatal özvegy nevére címzett levelet talált az utcán, a melyet Kocsárdynének intézetben nevelt mostohaleánya írt, kérve a kis mamát, hogy a levelke átadóját fogadja kegyébe, mert bakfis szívet meghódította s az övé akarna lenni. Bánvári Kornél természetesen nem ismeri a kézbesített

renaissance ízlés alkotása. Ezt az utóbbit egy Piccolomini valódi múzeumává tette a Pinturicchio freskóinak.

Sienában a renaissance-ot a hanyatlástól az idegen II. Sodomia menti meg Krisztus- és Ádám-Éva-képpel, a férfiaság és nőiesség apotheozisával s egyéb bájos és az életet átérezni tudó alakjaival: *Pisa* (XXII.), nyugaton egy másik Velence szerepében a renaissance kezdő korszakának élő tanúja. Egykor rettegett tengeri hatalom; dús hadizsákmány és sarcz fedezik nagyratörő czélok megvalósításában. Hatalma és áhítata s talán hálája jeléül már a XI. században fog híres dómjának felállításához, hova mindent, a mi a világból összehordható, felhalmoz. Különálló, ferde tornya a művész és mester fogása, a mely a Galilei tudományos kísérleteinek hagyományát követi. A román s'flus ennél a dóm-épületnél szebbet nem alkotott: igazán az olasz nemzeti műízlés alapvetése. Battistero-ja azonban belül gótikus. Eredeti a körtealakú kupolája, belső visszhangja, mely úgy modulálja a hangokat, mintha a felső párkány groteszk fejének nyitott szájából törnének elő.

S hogy a hosszú fejlődés stílkeveredése teljes legyen, itt látni a sienai festőiskola komor, sőt elrettentő tárgyú freskóit is, a melyek drámai erővel tüntetik fel a halál borzalmaival. De csak a téma olyan rajtok, az alakok magok sajátosan fenségesek. (Vége köv.)

leveli tartalmát; hiszen ő csak annak örült, hogy a véletlen alkalmat nyújtott neki az imádott fiatal özvegyvel megismerkedhetni. Ebből a szituációból származik azután a bonyodalom, mert Kocsárdyné azt hiszi, hogy Bánvári Kornél a leánykájának vőlegénye. A leendő «vő» megnyeri a kis mama tetszését. A szíves fogadtatás vallomásra bírja Bánvárit s csak szellemes párbeszédnek változatos sorozata után ismeri fel Kocsárdyné a való helyzetet; ekkor azonban Bánvári már bírja vonzalmát s nem titok többé a hallgató közönség előtt, hogy egy eljegyzésből kettő lesz, annál is inkább, mert finálé gyanánt Kocsárdyné leányának vőlegénye is jelentkezik, mint az elvesztett levél igazában kiszemelt átadója.

Kocsárdyné elegáns, szellemes egyéniségét dr. *Raffay* Ferencnek alakította, azzal a virtuozitással, a mely már annyiszor ejtett ámulatba bennünket. Perfekt művész a színpadon. Megnyerő hangja, vonzó egyénisége s szerepének lelektanilag mindig indokolt, lebilincselő játszása versenyre kél esztétikus és graciózus mozdulataival, hogy ellenállhatatlan tapsra ragadjon bennünket. Ebben azután nem is volt hiány; lelkesen tüntetett mellette hálás közönsége.

Bánvári szerelmes szerepét *Faragó* József nagy sikerrel alakította. Pedig olyan partner mellett, mint dr. *Raffay* Ferencné, ugyancsak próbára volt téve más alakításokból már régebben ismert kitünő műkedvelői tehetsége. Egy pillanatnyi zökkenés sem volt összjátékuk gördülékenységében, a mi a gyorsmenetű vígjáték sikerének elengedhetlen biztosítéka.

Kocsárdyné házában Anna szobalány szerepét *Krayzell* Rózi játszotta. Nagyon helyesen fogta fel a tapintatos s mindent egyszerűbe megértő szobalány szerepét, s ezenkívül betétként elénekelt dalával elárulta azt is, hogy nagyon kellemes, képzett úde hangja van.

Váradi Sándor rövid szerepében *Hoseltis* Árpád járult hozzá az előadás nagyszerű sikeréhez.

Rövid szünet után régi romantikus időknek szép emléke éledt fel a színpadon. Élőképek mellett a régi magyar és francia úri társasélet két szép tánczát, a palotást és a gavotte-ot mutatták be stílszerű, ragyogó jelmezekben. Az egyik volt: «A magyar társaság». Bánó Aladárné, dr. Dobay Józsefné, Ehrenberger Ernőné, Berzeviczy Elek és dr. Dobay József vettek részt ebben az élőképben. Pompásan csoportosítva, a régi magyar úri-világ ragyogó kosztümjeiben gyönyörködve nézték a palotást tánczó párokat.

Míg népies tánczokban felette gazdagok vagyunk, addig a palotás a legméltóságosabb s harmadik részében, az úgyn. figurában, a legelragadóbb magyar udvartáncz. Már a 15-ik században ismerték. Zenéje eleve nebb, mint az egykorú külföldi tánczoké s különösen változatosá tették Bihari és Lavotta. Régen, az udvarnál, főurak és hölgyek sokat járták a palotást. Az első két része lassú fordulatokból áll s inkább sétatáncz; a harmadik része színes, eleven, szilaj. Ebből fejlődött ki a magyar verbunkos-táncz is szédületes cifraival. Maga az igazi palotás azonban még harmadik részében is mindig méltóságteljes s komoly színezetű. A palotást a következő párok tánczolták: Szinyei Merse Rózi — dr. Ghillány György, Bánó Riza — Ibrányi György, Kribel Berta — Förster Károly, Dessewffy Ilonka — ifj. Dobay Károly, br. Ghillány Lászlóné — Holénia László, Maléter Erzsébet — dr. Semsey Olivér, Hedry Margit — Góts Gábor, Szmoligovics Many — dr. Dessewffy István. Elbűvölő kép volt ez s feledhetlenül szép. A zajosan tapsoló közönség óhajára kétszer ismételték a látványosság-számba menő gyönyörű tánczot.

Az ezt követő szünet után *Úsz* Irénke Wolfner Pál szellemes magánjelenetét: «A döntő pillanat»-ot adta elő. A legszívesebben hallgatott szavalónk ő. Behélgő, kedves csevegése nagyon szerencsésen választott pontja volt az est műsorának, úgy, hogy a szünni nem akaró taps után még egy szavalattal kellett megtoldani (a második estén) nagyszerű fellépését, a mikor is a derült humortól duzzadó s bájosan naiv «Ha férfi volnék» című költeményt mutatta be.

Ezután «Kerti ünnepély a múlt században» című élőkép következett, a melyben Bethlenfalvy Évi, dr. Holénia Gyuláné, dr. Mária Béla, dr. Müller Bertalané, Vilcz Jánosné, dr. Obetkó Dezső és Holénia Lajos szerepeltek. Ez a pompásan sikerült élőkép elragadó háttérrel szolgált a kellemteljes gavotte-ot lejtő párok tánczának. Ez az élőkép ismét egy más világot tárt elénk. Nem magyar volt a levegője, hanem francia, de egyaránt elbűvölő azokra, a kik a művészetben, a

bájjban, a kellemben gyönyörködni tudnak. A gavotte az elegáns francia társaság táncza és zenéje volt. A 18-ik században honosodott meg Franciaországban, hol a Dauphiné nevű tartomány Gavot elnevezésű lakosai fejlesztették ki. A 18-ik században egész Európa csodálta a francia királyok udvartartásának kápráztató fényét. Ennek az elegáns udvari világnak volt legbájosabb táncza és zenéje a gavotte, melyet az újabb időkben Delibes zeneszerző elevenített fel egyik operájában. A gavotte-ot a következő párok lejtették: Kösch Zsófia — Kéler Tibor, br. Ghillány Zsófia — Molnár József, Lakner Margit — Buttykay Ödön, Urbán Elly — Kösch Ernő, Bleier Magda — Petrovay Ákos, Szutóriz Ella — Kenéz László.

A fiatalság úde bája, lepkeröppenészerű kecsessége tették elragadóan széppé ezt a szintén megismételt s zajosan megtapsolt tánczot.

A meleg ovációnak osztályosa volt *Kovács* Bella, a m. kir. Opera tagja, a ki a tánczó párokat szakavatott tudásával s a nemes cél iránti önzetlen fáradozással vállalkozott betanítani. Kitűnt ezúttal is, hogy páratlanul ügyes, lelkiismeretes, művészi tehetséggel bíró táncztanítónő, a kinek mindkét táncz sikerében jelentékeny része volt.

Egyike volt ez a műkedvelői előadás a legkáprázatosabbnak s nem csoda, ha az anyagi siker is jelentékeny. Ennek biztosítása érdekében most is — mint a jótekonyczélú műkedvelői előadásoknál már évek óta — készséggel buzgólkodott dr. *Szlávik* Mátyás, a ki a pénztárosi teendőket volt szíves elvállalni.

A második előadás után vacsora és táncz volt a New-York kávéház emeleti nagytermében, a mely a 150 tagú fényes társaságot alig bírta befogadni. Valóságos elite-bálnak is beillt volna ez az estély. Széles jókedvvel tánczoltak hajnalig. M.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A febr. 5-ikéről elhalasztott közgyűlést márczius 12-ikén, délelőtt 11 órakor tartjuk meg a kisteremben.

H I R E K.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter *Taky* István bártfai kir. járásbírói telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvvezetővé nevezte ki.

A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Földes* Ervin kisszebeni kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot a kassai kir. ítélőtábla kerületében díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter köszönetét fejezte ki *Szinyei* Merse Pál festőművésznek azért, hogy a Szinyei Merse-család levéltárát a Magyar Nemzeti Múzeumban örök letétként elhelyezte.

* **Kinevezés.** A belügyminiszter dr. *Arató* Elek budapesti orvost, néh. Adler Samu fiát, a főkapitány előterjesztésére rendőrorvossá nevezte ki.

* **Főigazgatói látogatás.** *Szeber* Ede kassai kir. tankerületi főigazgató márczius hó 9-ikén érkezett városunkba a tiszai ág. h. ev. egyházkerületi koll. főgimnázium meglátogatása végett. A főigazgató három napot szentelt a vizsgálatnak és a tapasztaltak felett meglegedésének adott kifejezést.

* **Távozó tábornok.** *Sermonet* Lőrincz vezérőrnagy, az 54-ik gyalogdandár parancsnoka, nyugdíjba megy és elkötözik Eperjestről.

* **Házasság.** *Eckensberger* Nándor alezredes, a helybeli 18-ik hadosztály-tüzérezred parancsnoka, mult vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta esküvőjét *Garai* Antóniával Budapesten. Tanúk voltak: Márkus József főpolgármester és dr. Magyar László, a lovar egyesület titkárja.

* **Halálozás.** Márczius 9-ikén elhunyt Palocsán özv. *Rolesek* Ferencné szül. Czametzter Mária. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint márczius 11-ikén d. u. 3 órakor volt a palocsai templomi sírkertben.

* **Halálozás.** F. hó 11-ikén hunyt el Kassán *Szalay* Sándor cs. és kir. hadnagy. Az oly korán elhunytban özv. Szalay Kálmán fiát gyászolja.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

idült bronchitis, számarhurut

és különösen lábbadozóknál

influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a teetsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az újuli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cözeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

* **Nagy idők tanúja.** Március 8-ikán húnyt el városunkban *Mészáros János*, az 1848-iki szabadságharc vitéz bajnoka, életének 86 ik évében. A megboldogult temetése folyó hó 10-ikén délután 3 órakor volt a róm. kath. egyház szertartásai szerint. Az elhunytat kiterjedt család gyászolja.

* **Pályázat.** A *Lubotini* körjegyzőségben üresedésbe jött *segédjegyzői állásra* — melynek javadalmazása 600 kor. — pályázatot hirdet a felsőtarcazi járás főszolgabírája. Határidő március 25. A választás Lubotinban lesz április 2-ikán d. e. 10 órakor.

* **Irodalmi működés.** A Kir. Magyar Természettudományi Társulat természettudományi könyvkiadó-vállalatban irodalmunkban hézagpótló és a tudomány színvonalán álló munkákat ad ki. Az 1905—1907-iki ciklusban többek között *Szutórisz* Frigyes eperjesi koll. főgimn. tanárnak nagyszabású munkája: «A növényvilág és az ember» is kiadásra kerül. A számos rajzzal ellátott művet *Klein Gyula* nézi át. A munka történeti alapon tárgyalja mindazokat a növényeket, melyek az emberrel valami vonatkozásban állanak, mint táplálék, fűszer-, vagy orvosi növények, képzőművészeti és esztétikai szempontból szerepelnek, vagy a népszokásokkal etnografiai jelentőségre jutottak.

* **Az «Eperjesi Katholikus Kör»** ma d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor tartja alakuló-közgyűlését a Kath. Legényegyesület ároktuzai helyiségében. Tárgysorozat: 1. A Kör megalakulásának határozatilag való kimondása; 2. az alapszabályok meghozatala; 3. az elnökség és igazgatóválasztmány választása; 4. esetleges indítványok.

* **Petőfi-ünnepélyt** rendeznek ma délután a «Hungaria»-népkert nagytermében az eperjesi munkások, melyen szavalat, alkalmi-felolvasás és zene lesz.

* **Március 15-ikét** — mint minden évben, úgy most is — hazafias lelkesedéssel készül megünnepelni az ifjúság. A jogakadémia polgársága március 14-ikén este nagy fátylasmenetet rendez, mely alkalmából a szokásos szónoklat megtartására dr. *Halmos Károly* ügyvédet kérték fel. Március 15-ikén délelőtt a Kollégium dísztermében nagyszabású hazafias ünnepet rendez a Kollégium összes ifjúsága. Ebből az alkalmából a következő meghívót tették közzé: „A helybeli ág. hitv. ev. Kollégium ifjúsága, 1848. március Idusának emlékére, március hó 15-ikén hazafias emlékünnepelet rendez, melyre Eperjes város lelkes közönségét — külön meghívók mellőzésével — ez úton hívja meg a rendezőség. Az ünnepély műsora: D. e. 10 órakor istentisztelet az ág. hitv. ev. templomban. Az istentisztelet végeztével d. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében: 1. «Király-induló» Huber Károlytól, éneklő a tanítóképző-intézet énekkara ifj. Kapi Gyula tanár vezetése mellett. 2. Megnyitó, tartja Deák János theol. akadémiai testületi elnök. 3. «Mars Idusa», írta Szávay Gyula, szavalja Kmeiczik György főgimn. VI. o. t. 4. Kossuth-dalok, előadja a jog-és theol. akadémiai zenekar. 5. Alkalmi beszéd, tartja Mauks Sándor jogakadémiai testületi elnök. 6. «Fohász», Huber Károlytól, éneklő a theol. akadémiai kis-kar Fábry Győző theologus vezetése mellett; zongorán kíséri Berta Benő jogh., harmoniumon pedig Szende Nándor theol. 7. «Tavaszelejen», írta Csengey Gusztáv, szavalja Bohár László theologus. 8. «Talpra magyar», Boldis Ignácztól, éneklő a főgimnáziumi vegyes-kar ifj. Kapi Gyula tanár vezetése mellett.»

* **Az eperjesi kir. kath. főgimnázium «Kisfaludy-önképzőkör»** is megünnepeli március 15-ikét, a mennyiben d. u. 3 órakor az intézeti tornacsarnokban ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. «Himnusz». Előadja a kir. kath. főgimn. énekkara Wick Béla tanár úr vezetésével. 2. Megnyitó-beszéd Tartja Párkányi Sándor, VIII. o. tan., a kör titkára. 3. «Erős hit». Ábrányi Emiltől. Szavalja Bánóczy Ferencz VII. o. tan. 4. Magyar dalok. Előadja a kir. kath. főgimn. zenekara. 5. Megemlékezés március 15-ikére. Értekezés Felolvassa a szerző. 6. Nemzeti dal. Előadja a kir. kath. főgimn. énekkara Wick Béla tanár úr vezetésével. 7. «Az aradi vesztőhelyen», Pósa Lajostól. Szavalja Bucsegh Kálmán VIII. o. tan. 8. Rákóczi-induló. Előadja a kir. kath. főgimn. zenekara.

* **Műkedvelői színelőadás.** Az Eperjesi Jogásztársulat Irodalmi Osztálya március 16-ikán csütörtökön a Jogász-zászló alap javára a városi színházban mű-

kedvelői előadást rendez. Színpad kerül: «II. Rákóczi Ferencz fogsága», eredeti történeti dráma 5 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Személyek: Zrinyi Ilona: dr. Raffay Ferenczné úrnő, Rákóczi Ferencz, fia: Mittelmann Árpád, Zrinyi Boldizsár, nagybátyja: Hoselitz Árpád, Károly, hesseni fejedeleme: Danielovics Zoltán, Amália, leánya: dr. E. Nagy Olivérné úrnő, Kollonits, kardinális, esztergomi érsek: Mozolovszky Sándor, gróf Buccelini, udv. kancellár: Toronszky Emil, Longuevall kapitány: Krizs István, Lehman Godofred: Hoselitz Árpád, Olivér-öcsöce: Dávid Sándor, pater Knittelius, jezsuita, Rákóczi oktatója: Semsey Boldizsár, gróf Bercsényi Miklós: ifj. Korniss Géza, Vay: Reidl János, Solári, Sárospatakon parancsnok: Rosenfeld Ödön, Növendék: Frater Szabolcs, Első udvaronc: Körtvélyessy Ádám, Második udvaronc: Veszely Julián, Komornyik: Tischberger Arthur, Első inas Rákóczinál: Scholze Antal, Második inas Rákóczinál: Hajdu Sándor, Bálint, Kristóf, Rákóczi szolgálói: Dörner Emil, Pártos Dezső, Börtönőr, Bécs-újhelyen: Zsámbokréthy Lajos, Jakab, Lehman szolgálója: Vass Tihamér, Órmester: Szmerkovszky Béla, Első ór. Mutnyánszky Vladimir, Második ór. Rátóti Szaniszló, Nótárius: Mikler Lajos, Magyar úr: Dede Lajos, Lengyel követ: Benyovszky János, Börtönőr: Neményi Sándor, Kamarás, Károlynál: Gyuk Miklós, Dragonyosok. Kuruczok. Történik az I-ső felv. Prágában, a II-ik Bécsben, a III-ik Sárospatakon, a IV-ik Bécs-újhelyen, az V-ik Tokaj alatt. Idő: 1695—1703. Rendező: Mittelmann Árpád. Sógó: Hartmann Alfréd. Ügyelők: Mauks Sándor, Szentistvány Arthur. A darabot megelőzi Benyovszky János tárogató-játéka. Helyárak: Földszinti s. I. em. páholy 8 kor. II. em. páholy 4 kor. I. rendű zártszék és I. em. erkélyszék 2 kor. Páholyülés a tulajdonpáholyban 2 kor. II. rendű zártszék 1 kor. 60 fil. III. rendű zártszék 1 kor. 20 fil. II. em. zártszék 80 fil. II. em. erkély-álló 60 fil. II. em. deák- és katonahely 50 fil. — Karzat 40 fil. Katona-karzat 20 fil. Jegyek előre válthatók Kósch Árpád úr üzletében. Pénztárnyitás $\frac{1}{2}$ 7 órakor. — Kezdet $\frac{1}{2}$ 8 órakor. Tekintve a nemes czélt, reméljük, hogy a hazafias közönség becses megjelenésével teljes mértékben hozzá fog járulni úgy az anyagi, mint az erkölcsi sikerhez. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Az Irodalmi Osztály nevében: Haász Béla elnök.

* **Szabad-előadás.** Az Eperjesi Tanári-körben március 9-ikén dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanár tartott a *valutáról* szabad előadást. Az előadás folyamán, melyet szép számú közönség hallgatott végig, az előadó az egyes és kettős valuta, a sánta aranyvaluta és a sánta kettős-valuta fogalmait fejtegette. Majd a bankjegyekről és államjegyekről szólott, végül pedig a világpénz eszméjét ismertette meg a közönséggel. A világos és érthető előadást, mely a figyelmet mindvégig lekötötte, a közönség zajos tapsokkal honorálta.

* **Turista-felolvasás.** A Magyar Turistaegyesület Eperjesi Jogász- és Theologus-osztálya március 22-ikén szerdán, délután 6 órakor a Kollégium dísztermében, mintegy 70 vetített-kép bemutatásával egybekötött felolvasó-estét rendez, melynek műsora a következő: 1. Szavalat. Előadja Dúzs Erzsike. 2. «A Balaton» írta Déry József, felolvassa ifj. Kemény Lajos (56 képpel). 3. «Téli képek a Magas-Tátrából.» Dr. Csatáry Ágost amatőr-felvételei. Bemutatja dr. Flórián Károly. A felolvasás közben tartandó szünet alatt Obál Béla, az Osztály elnöke cimbalmon eredeti balatoni nótákat játszik. Belépő-díj: ülőhelyre 1 kor., állóhelyre 40 fill., családjegy (3 személyre) 2 kor. Pártoló-tagok (4 kor. évi díj mellett) a felolvasásokon ingyen vesznek részt. Jegyek előre válthatók Kósch Árpád üzletében és este a pénztárnál.

* **Az Eperjesi Ipartestület, valamint az Ipartestületi Betegsegélyező-pénztár** közgyűlései márc. 19-ikén tartottak meg, de — közbejött akadályok miatt — nem a város házában, hanem a városi Vigadó kistermében.

* **A «Fekete-sas» szálloda bérbeadása.** A márc. 9-ikén megtartott árlejtésen három vendéglős adta be ajánlatát a nagyszálló bérbevevése iránt. A legnagyobb ajánlatot tette *Grasgrin H.*, 11,005 koronát; Weisz Dávid 11,000 koronát ajánlott és Szentgyörgyi Kassáról 9600 kor-t. A város közgyűlése lesz hivatva ez ügyben vélegleg dönteni.

* **Nyilvános köszönet.** *Szmrecsányi Jenő* úr 100, *Kósch Árpád* úr és neje 20, dr. *Flórián Károly* úr 10 és dr. *Raffay Ferencz* úr 10 kor-t küldtek az Izraelita Nőegyletnek a *nepkonyha-alap* javára. A nemesszívű adakozóknak leghálásabb köszönetét fejezi ki ez úton is az elnökség.

* **Elhalasztott vásár.** A *Somos* községben április 13-ikára kitűzött vásárt *április 20-ikára* halasztották el.

* **Színház.** Krémer Sándor színiigazgató teljesen újonnan szervezett társulatával a tavaszi idényt április 16-ikán kezdi meg Eperjesen. A társulat régi tagjai közül csupán Tisztai Miksa és Bay László maradnak meg.

* **Vásárok.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy *Eperjes* sz. kir. városában a f. évi szeptember 8-ikára eső országos állatvásárt ez évben kivételesen *szeptember 7-ikén*, *Girált* községben pedig a f. évi április 17-ikére és július 28-ikára eső országos vásárokat ez évben kivételesen *április 13-ikán*, illetve *július 27-ikén* tartsák meg.

* **A kolozsvári diákkongresszuson** az Eperjesi Joghallgatók Testülete is képviselteti magát. A küldöttség tagjaiul a tegutóbb tartott közgyűlésen megválasztották Mauks Sándor jogásztestületi elnököt, Haász Bélát az irodalmi osztály elnökét, Szmerkovszky Bélát a becsület-bírószék alelnökét, Rosenfeld Ödön jogásztestületi alelnököt, Mikler Lajos jogásztestületi főjegyzőt, Sziklay Béla irodalmi osztályi titkárt, Reidl János testületi pénztárost, Illés Brunót és Fekete Zoltánt.

* **Köszönetnyilvánítás.** A február 25-ikén megtartott jogászbálon felülfizettek a következők: Báro Ghillány Lászlóné 100 kor., br. Ghillány Imréné 100 kor., dr. Mikler Károlyné 100 kor., dr. Szechio Jánosné 100 kor., dr. Halmos Károly 30 kor., dr. Horváth Ödönné 20 kor., br. Ghillány László 14 kor., Vilicz Kamil 14 kor., Kósch Árpád 11 kor., dr. Máriaassy Béla 10 kor., Uhlarik Mátyás 10 kor., Bánó Aladárné 9 k., Hedry Ernő 9 k., Tahy István 7 k., dr. Obetkó Dezső 5 k., Faltin Géza 4 k., dr. Breyer Adolf 4 k., dr. Csatáry Ágost 4 k., dr. Balpataky Imre 3 k., Draskóczy Lajos 2 k., Platzer N. 2 kor., Kovaliczky Sándorné 2 kor., Gremez N 1 k.; összesen 561 kor. *A tiszta jövedelem 310 korona.* A kegyes felülfizetéseikért ezen az úton mond halás köszönetet a rendezőség.

* **Új rend Czeméthe-fürdőn.** A mint értesülünk, Czeméthe, városunk ezen kedvelt és igazán a természeti szépségeiben bővelkedő kedves kiránduló- és fürdőhelye nagy újítások előtt áll. A fürdő bérlete új kezébe került, s mint értesülünk, az új bérlő *Zamborszky Dénes*, a legmesszebbmenő intézkedéseket szándékozik megtenni a fürdő felvirágztatása és szépítése érdekében. A jelenleg eléggé elhanyagolt parkirozott részt újra rendezve, virágokkal s több száz rózsafával díszítetteti, a fürdőházat a tisztaságnak és csinnak megfelelően rendez be, a konyhát saját házi-kezelésében vezetvén, ízletes ételeket méltányos áron fog a közönségnek rendelkezésére bocsátani. S hogy a közönség könnyű szerrel juthasson egy-egy kellemesen eltöltendő naphoz: társaskocsi-járatot fog a város és fürdő között létesíteni. Ezekon kívül még egy igen fontos újításról értesülünk; t. i. a sokak által annyira kedvelt czeméthei vizet olyan töltésben szándékozik az új bérlő a közönség rendelkezésére bocsátani, hogy az olcsó és a tisztaság, valamint a hygienikus igényeknek teljesen megfeleljen. Mint értesülünk, a czeméthei víz kétféleképpen lesz forgalomba hozva: családi használatra 3—4 literes, kosárba fonott üvegekben, mely üvegek egy légmentesen záró készülékkel lesznek ellátva; továbbá egy olyan töltő-géppel lesznek töltve, hogy a víz egészen azon természetes állapotában kerül a közönség asztalára, a mint a föld mélyéből fakad és szénsavtartalma sem illanhat el. Erre a vízre elő lehet fizetni a fürdő gondnokánál *Rabasz Károly* úrnál Czeméthe-n, és pedig: a 3 literes havonta 5 kor., a 4 literes pedig 6 koronáért fog a házhoz szállíttatni. Azonkívül forgalomba kerül még a czeméthei víz $\frac{1}{2}$, 1 és 1 $\frac{1}{2}$ literes, szintén légmentesen záró üvegekben, mint borvíz, szabad-szénsavval telítve, mely formájában hivatva van pótolni a kevésbé megbízható, vízből készült és sokszor túlerős szikvizet. Ez üvegek árai lesznek: $\frac{1}{2}$ literes 8 fillér, 1 literes 12 fillér és az 1 $\frac{1}{2}$ literes 14 filléres árkban, legalább 10 üveg rendelésnél, szintén házhoz szállítva. A czeméthei

víznek ebből igazán hézagpótló mert bizonyos nalmaknak ugyan nincsen közás elé, tatic — val

* **A far** tozásokot l a jókedvű hogy vezet ségért, a pénzért, a vágyó emb mulatságár fényes bály hoz képes sorozatát nyithatjuk városban t mennek b teremben s másképen dély boldo lenni az e savanyúság kiválóan si különösen az ötletess szeles jóké befejezése estély elősz nagytermét nének és B sátrakat s a tették; a ka koszorú fog hóságokban tessé a köz. Az estély t Jelmezes ut a színes m be Karnevá zenekartól, pott nagy jos tetszést estélyek öt sorozata, a diadalt. A a kit egy h az utolsó s. Aztán által még ha jól mulatságok detét vette jókedv kise igen mozgé trefálkozása jótékony c bájos aszso és édeségek kodtak: B Ágostné, E Nagy Olive és Szemere a nagyter közönség, következet de idősebb szemlélik. gel szolgál

* **Alla** osztrák be vármegyén fennállott s a sertésze

* **Ny** vármegyey melyet ré meg és a báli napt anyagi er nyeket fé fillereit a csak igaz bizottság nak a ne fáradság időt álde nek. Ent jutalma sége fel

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

víznek ebben a formában történő forgalombahozatala igazán hézagot pótol városunk közönségének életében. mert bizony teljesen megbízható és a higienikus kívánalmaknak megfelelő s a mellett olcsó vizünk csakugyan nincsen. Nagy érdeklődéssel nézünk az új vállalkozás elé, mely — ha a város közönsége által felkaroltatik — valóban értékes újítást jelent városunk életében.

* **A farsang vége.** A farsangi bohóságokat, mulatózásokat befejeztük ismét. Kedden még egyet kurjantott a jókedvű Karnevál, másnap hamuval fődte be fejét, hogy vezekeljen héthetes b'neiert; a sok könnyelműségért, a mit elkövetett, az ugrádozásokért, no meg a sok pénzért, a mit áldozatul hoztak jókedvének a mulatni vágyó emberek. Itt a b'jt, mikor a farsang utolsó mulatságáról: a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet fényes báljáról be kell számolnunk, a mely régi szokások képest lezárta ezúttal is a farsangi mulatságok sorozatát. Visszatekintvén az idei báliszezonra, nem nyithatjuk panasza a szánkat, mint a legtöbb vidéki városban teszik, hogy kiveszett a jókedv, kellett enélkül mennek bálba, nyűg a farsang s a hideg, unalmas teremben senki sem érzi jól magát! Sárosván mindez másképen van: a hamisítatlan jókedv s az aranyos kedély boldog hazájában. Itt még tudnak mulatni és vígok lenni az emberek, itt még nem ilt meg közöny, savanyúság, lehangoltság a kedélyeket. Ezt mutatja, kiválóan sikerült mulatságaival, az idei farsang is, de különösen ezt bizonyítja a húshagyó-keddi bál, a mely az ötletesség, a derült, söt csapongó vidámság s a széles jókedv igaz megnyilvánulása és ilyképen méltó befejezése volt a mulatás, a vígság évszakának. Az estély először is igen szép keretben folyt le: a Vigadó nagytermet pazarul feldíszítették (a miben Bielek Lászlónénak és Bielek Mariskának van főérdeme), továbbá a sátrakat s a tánczmelvényt sikerült tréfás képekkel ékesítették; a karzatokat pedig a legszebb dísz pompás hölgykoszorú foglalta el, hogy gyönyörködjék a lent folyó bohóságokban és tánczban, egyúttal pedig gyönyörködtesse a közönséget, ha betelt a tánczolóik szemlélésével. Az estély tréfás csoportozatok felvonulásával kezdődött Jelmezes urak és hölgyek tarka csapatja nyitotta meg a színes menetet, a mely után díszes kocsi vonult be Karnevál, kisérve a lumpok társaságától s a 15 tagú zenekartól, a mely «sípval, dobbal, nádi hegedűvel» csapott nagy zsvajt; végül pedig álarczosok jöttek. Zajos tetszést keltett a bevonulás, valamint a Ronacher-estélyek ötletességére emlékeztető tréfalkozások egész sorozata, a melyben a szellem, humor és jókedv ilt diadalt. A felvonulás Karnevál temetésével ért véget, a kit egy hordóba dugtak s fölötte és körülötte jártak az utolsó szilaj tánczot, jelezvén a farsang közeli végét. Aztán általános konfettizés következett, a mit jövöre, még ha jól jövedelmez is, a szabad ég alatt rendezendő mulatságok számára kell fentartani. Végül pedig kezdetét vette a táncz s reggelig tartott, tesztelen, széles jókedv kíséretében, a mit emelt és fűszerezett néhány igen mozgékony és ügyes bohóc szakadatlan kedélyes tréfalkozása. A négyeseket 60—70 pár tánczolta. A jótékony célra áruáltak még szép leányok virágokat s bájos asszonyok pezsgőt, borokat, feketét, teát, sonkát és édeségeket. A sátrakban a következő úrnők szorgoskodtak: Bánó Aladárné, Bleuer Józsefné, dr. Csátary Ágostné, Egerer Ferenczné, dr. Mikler Károlyné, dr. E. Nagy Olivérné, Molitorisz Istvánné, Osvald Károlyné és Szemere Mártonné. Még csak azt emlíjük fel, hogy a nagyterem egészen megtelt s ott volt az a törzsközönség, a mely ezt a farsangvégi bált évek óta következetesen felkeresi s a mely nemcsak fiatalokból, de idősebb úrnőkből és urakból is áll, a kik örömmel szemlélik, hogy a nemes célt egyforma áldozatkészéssel szolgálják a fiatalabb nemzedékek is.

* **Állatforgalmi korlátozások megszüntetése.** Az osztrák belügyminiszter hatályon kívül helyezte a Sárosvármegyei szekesői járása és Bártfa város ellen fennálló sertésbeviteli tilalmat, mert nevezett helyeken a sertésvesz teljesen megszünt.

* **Nyilvános köszönet.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet szokásos jelmezes-bálja, melyet régi idők óta farsang utolsó napján tartunk meg és a mely ezidén *nagy bál* név alatt szerepelt a bális naptárban, a pénztári kimutatás szerint fényes anyagi eredménnyel záródott le. A legnagyobb reményeket felülmulóan juttatta nemesszívű közönségünk filléreit az emberszeretet oltárára. Ezt a nagy sikert csak igazgatóválasztmányunk lelkes tagjainak, a bálbizottság lángbuzgalmú hölgyeinek és általában azoknak a nemesszívű emberbarátoknak köszönhetjük, kik fáradságot nem ismerve, tömértelen munkát és sok-sok időt áldoznak a mulatság előkészítésének és szervezésének. Ennek az igazán meg sem hálalható fáradozásnak jutalma egyedül csak a nemes cselekedet eredményesége felett való öröm lehet; az egyesület köszönete

csak csekély elismerése annak, hogy a legnagyobb mértékben hálára vagyunk kötelezve azoknak, kik céljainkat ily hathatósan támogatták. Ezenkívül köszönettel tartozunk a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred parancsnokságának is azért, hogy a *katonazenét* a szokásos méltányos díjért engedte át.

Különös hálánkat és köszönetünket kell kifejeznünk azoknak a hölgyeknek, kik a pavillonokban az *elárústitási* elvállalni sziveskedtek és ott valóban önteládozó működést fejtettek ki a mulatság sikere érdekében. A *közreműködő hölgyek* névsora a következő: a *pezsgő-pavillonban*: Bánó Aladárné, Csátary Ágostné, a *czukrászda-pavillonban*: Bleuer Józsefné, Egerer Ferenczné, Molitorisz Istvánné, — a *bor- és kávé-pavillonban*: dr. Mikler Károlyné, dr. Nagy Olivérné. — a *tea-pavillonban*: Osvald Károlyné és Szemere Mártonné.

Fogadják hálás köszönetünket mindazok az úrhölgyek is, kik a *confetti- és virágcsokrok* árústitása érdekében buzgólkodni szivesek voltak.

Az árústitó-csarnokokhoz *süteményekkel, bor-, kávé-, sódar-, tea- s pénzbeli adományokkal* hozzájárulni szivesek voltak: Bánó Aladárné 5 koronával, Bielek Lászlóné, Bleuer Józsefné, Bretz Sándorné, Csátary Ágostné, öz. Csátary Zsigmondné 5 kor., Csengey Gusztávné 4 k., Dúzs Mária 2 k., Egerer Ferenczné, dr. Engländer Emilné, dr. Flórián Károlyné 5 k., dr. Földi Manóné, br. Ghillány Imréné, Grieger Tivadarné, Gundelfingen Gáborné 7 k., dr. Hartmann Samuné, dr. Holónia Gyuláné 5 kor., Holónia Béláné 2 kor., dr. Horovitz Simoné, Horváth Gusztávné 4 k., Jakobei Dezsóné 4 k., öz. Jarmay Béláné, ifj. Kirchmayer Vilmosné, Kósch Árpádné, öz. Kósch Arthurné, Kovaliczky Mihályné 2 k., Krayzell Kálmánné 5 k., dr. Lakner Árpádné, Luchs Róbertné 10 k., dr. Mikler Károlyné, Molitorisz Istvánné, Molnár Mária 2 k., öz. Mosánszky Gyözöné, dr. Müller Bertalanné 5 k., Nehrer Ágostné, Osvald Károlyné 5 k., dr. Osvald Tivadarné, Péchy Pálné 2 k., Perényi Vilmosné, dr. Propper Adolfné 4 k., Raisz Viktorné, Rosenberg Teofilné, Ruby Józsefné 2 korona, öz. Sarud Vilmosné, dr. Schmidt Gyuláné 5 k., Szemere Mártonné 5 k., öz. Szénássy Sándorné, dr. Szilávik Mátyásné 2 kor., Szmoligovics Szilárdné, dr. Szeleho Jánosné, Scholze Altrédné, Tahy Józsefné 8 k., Teörös Józsefné, Thrór Gyuláné, Uhlank Mátyásné 5 k., Vilecz Jánosné, Vogel Béláné. A pénzbeli hozzájárulás összesen 105 koronát tett ki. E nagylelkű adományokért — a melyek annyira gazdagították a bálipénztár jövedelmét — a Nőegylet legbensőbb hálás köszönetét tolmácsolja.

Legbensőbb háláját fejezi ki a Nőegylet mindazoknak, a kik nagylelkű *felülfizetéseikkel* kegyeskedtek hozzájárulni az anyagi eredményhez. A szives adományozók a következők voltak: 100 kor.-val: gróf Andrássy Dénes; 20—20 k.: báró Ghillány Imre, dr. Horváth Ödön, Szmrecsányi Jenő, Uhlarik Mátyás; 15 k.: dr. Müller Bertalanné; 12 k.: Péchy Elek; 10—10 k.: Bártfafürdő igazgatósága, Ardó Alfréd, dr. Flórián Károly, dr. Piller Dezső, Piller Kálmán, dr. Schmidt Gyula, Tahy Józsefné, 8—8 k.: Gallotsik László, dr. Ghillány György, Kadletz Józsefné, Schultesz Ágost, gróf Wengerszky Hugóné; 6—6 k.: Bánó Aladár, Bleuer József, Egerer Ferencz, dr. Holónia Gyula, Krámer Henrik, dr. E. Nagy Olivér, dr. Propper Adolf, dr. Rosenberg Teofil, öz. Teörös Józsefné, Vilecz János; 5—5 k.: dr. Brósz László, Ács Vilmos, dr. Balpataky Imre, Barts Emil, Berzeviczy Béla, Both Gyula, Bujanovics Sándor, Csengey Gusztáv, Dessewffy Pál, dr. Ferbstein Károly, Greiner Arthurné, Hodossy Imre, Kubinyi Albert, Luchs Róbert, dr. Máriássy Béla, öz. Mosánszky Gyözöné, dr. Osvald Tivadarné, Pausz Tivadar, Schütz Emil, dr. Szinyei Mersé József, Tahy-Tahy Paula, Tardy József, Újházy Iván, Úsz Antal; 4—4 k.: dr. Glück Jónás, öz. Csátary Zsigmondné, öz. Kósch Frigyesné, Mandl Henrik, Ridarsik Gábor, Két álarczos; 3—3 k.: Bretz Antal, Bujanovics Gyula, Csekanyák Béla, Draskóczy Lajos, dr. Grynaeus Géza, Elsas Manó, Holónia Ernő, Jánosy József, Keczer Belizár, Liptai Lajos, Maléter Árpád, Pernyik Endre, Spiegel Ervin, Saárossy István, Tauth Viktor; 2—2 k.: Bártfai Hitelbank, dr. Arje Fülöp, Altmann Gusztáv, Andrásik János, Bánó Árpád, Bánó Gézné, Batek Frigyesné, Benczúr Ába, Berzeviczy Ignác, Berger Leo, Berzeviczy Rezsóné, Bosits Gábor, Bosits János, Bohus Nándor, Brühl Menyhért, Bujnovszky József, Cserépy János, Czirbusz Lajos, Csicsery Géza, Dessewffy Ignác, Dessewffy Marcell, Divald Károly, Diószeghy Emma, Egerer Mihály, Fábry Lajos, Fábry-Vilecz Mária, Fenyvesházy Endre, Ficker Rezső, Ficker Ferencz, dr. Heil Fausztin, Horák Hugóné, Faltin Géza, Fekete István, dr. Fuchs Lipót, Holónia Sándor, dr. Hintz Henrik, Hollán Viktorné, dr. Horovitz Gyula, dr. Kapczy-Haber Lajos, Kárász István, Klein Simon, ifj. Kádas Miklósné, Kisszebeni Takarékpénztár, Kochina Emil, Kovács József, Kovács Sándor, König Sándor, Körner-

Kubinyi Emma, ifj. Klauszer Kálmánné, Krieger József, Kriszta Gyula, Krayzell Aladár, Krayzell Béla, Kurimszky János, Leiteregh Károly, Máhr Pálné, Máthé Ede, Merényi Gyula, ifj. Meliorisz Kálmánné, Mikolik István, Mikolik Kálmán, dr. Moskovitz Ignác, Passuth Ferencz, dr. Pap József, Péchy Aurél, Péchy Elemér, Pletényi Endre, Propper Samu, Rády Antalné, Raszlaviczy Edéné, Rhózy Alajos, Rosenfeld Ignác, Roskoványi Józsefné, Ruttkay Aladár, Semsey Boldi, Sárkány Ernőné, Serényi Ferenczy Irma, Soltész Ede, Somogyi Miklósné, id. Sikorszky Endre, ifj. Sikorszky Endre, Schréter Gusztáv, Schulek Géza, Schütze József, Schwarcz Ede, Szakmáry Dezső, Szakmáry Gézné, Szepessy Árpád, Szepessy János, Sziklai Jenő, Szmrecsányi László, Szojka Sándor, Sztankay László, Tahy Boldizsár, Tahy Gyula, Theisz Ármán, Tirscher Istvánné, Toppicz György, Török Kálmán, Török Lajos, dr. Vas Antal, Vicenty Pálné, Vasskó József, dr. Windt Arthur, Zombory Bertalan, Zsembery Kálmán, Balpataky Zsigmond, Groszwirth Fülöp, Wollner Marcell; 1—1 k.: Budai Károly, Tüzerhadnagy, Tánczrendért, dr. Rosenberg Mór 3 kor. Felülfizetések összege: 790 korona.

Fogadják a nemesszívű felülfizetők az emberszeretet nevében e nagylelkű áldozatukért a Sárosvármegyei Jót. Nőegylet legmelegebb köszönetét!

Igaz hálánkat kell még kifejeznünk a 40 tagú rendező bizottságnak és különösen az ennek élén lankadatlan buzgalommal működött főrendezőknél: *Eckensberger* Nándor, *Faragó* József, *Matherny* Gusztáv, *Osvald* Károly és *Szemere* Márton uraknak. Különösen kiérdemelte őszinte elismerésünket *Osvald* Károly úr, ki a teremdíszítés fáradságos munkáját vezette és irányította sok ízléssel és ügyességgel.

Úgy a teremdíszítés, mint a bohóczöltönyök varrása körül egyesületünk számos lelkes hölgytagja buzgólkodott, kik között különösen nagy és eléggé meg nem hálalható tevékenységet *Bielek* Lászlóné úrnő volt szives kifejezni.

Nem hagyhatjuk végül megemlítés nélkül a helybeli elővirágkereskedés tulajdonosának öz. *Popovics* Lukácsnének önmagát dicsérető jótékony eljárását, melylyel 80 csinos virágcsokrot ajándékozott bálunk czéljaira, valamint azt, hogy *Gregor* Endre a ki a szükséges üveg- és porcellánkészletet díjmentesen bocsátotta rendelkezésünkre.

A nagy bál anyagi mérlege a következő: *Bevétel*:
 Belépő-jegyekből . . . . . 1142 k. —
 Felülfizetésekből . . . . . 790 k. —
 Bálbizottság hozzájárulása a czukrászdához . . . . . 105 k. —
 Czukrászda jövedelme . . . . . 192 k. 80
 Bor- és feketekávé-sátor jövedelme . . . . . 297 k. 56
 Pezsgő-sátor jövedelme . . . . . 374 k. —
 Teapavillon jövedelme . . . . . 105 k. 26
 Virágelárústitás és confetti . . . . . 301 k. 18
 Megtérítés jelmezekért . . . . . 30 k. —
 Szivar, narancs és díszletek eladásából . . . . . 56 k. 48
 Összesen . . . . . 3394 k. 28
 Ezzel szemben az összes *kiadás* volt . . . . . 1458 k. 85
 Tiszta jövedelem . . . . . 1935 k. 43

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:
Tahy Józsefné s. k., *Kósch Árpád* s. k.,
 elnök. pénztáros.
 dr. *Flórián Károly* s. k.,
 titkár.

* **Joghalgatók létszáma.** Jogakadémiánkon a jelen tanév második felére összesen 220 hallgató iratkozott be. Olyan nagy létszám ez, a milyen ezig még elő nem fordult s örvendetes bizonyítékul szolgál annak, hogy jogakadémiánk országosan is elismert jöhírű, virágzó főiskola. A mult tanév második felében 216 volt a beírtak száma. Az első félév bevégeztével 17-en nyertek végbizonyítványt s többen kimaradtak. Ezzel szemben azonban a második félévben 35 új hallgató iratkozott be.

* **Nyilvános köszönet.** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület által 1905. március 5-ikén az átutazó társuleti tagok segélyezési alapja javára rendezett zártkörű táncmulatság alkalmából felülfizettek: 10 kor.-val: Pletényi Endre; 5 koronával: Zaborovszky Béla, dr. Baán Achill és Grieger Tivadar; 4 kor.-val: dr. Csátary Gusztáv és Willecz Jenő; 3 kor.-val: Hrabcsák Géza; 2 koronával: Hanzély Pál, Andruscsakevics Henrik, Dessewffy Pál, Csintalan Mihály, Cattarino Sándor, Gabona József, N. N., Rakovszky Elek, Brestyenszky György, Szuchy Albert, Verdon László és Zborovszky Antal; 1 kor.-val: Lovászi Ignác, Mészárovis Istvánné, Zsembery Rezső, Figula János, N. N., N. N., Szeman András, Metti János, Szilvássy Lajos, Buday Károly, Demovics, N. N. és N. N.; 60 fill.-rel: N. N. Összesen 72 kor. 60 fill. Fogadják a nemes adományozók az egyesület hálás köszönetét. *As elnökség.*

* **Hamis pénz.** A hamis húszfilléres, egyforintosok és koronások annyira elszaporodtak, hogy a rendőrség naponkint foglal le hol egyik, hol másik pénznemből

Ma már úgyszólván minden ember tudja, hogy számos megbetegedésnél, mint pl. influenza, csúz, köszvény, fej- és fogfájás, gyengeség stb., továbbá kemény székelés, emésztési zavarok, puffadság stb., nemkülönben köhögésnél, a világhírű

Feller-féle Elsa-Fluid

bámulatos sikerrel segít. — Óvakodjunk azonban utánzatoktól, csak «Feller» névvel valódi, 12 kis- vagy 6 duplaüveget 5 koronáért bérmentve küld

FELLER V. JENŐ, Stubica, Templom-utca (Zágráb m.)

163/1905. sz.

Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár

Meghívó.

Az Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár

RENDES ÉVI

KÖZGYŰLÉSÉT

f. é. márczius 19-ikén d. e. 1/2 11 órakor

Eperjesen, a városháza nagytermében fogja megtartani, melyre a közgyűlés tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.*

Napirend:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése és a zárszámadások feletti határozathozatal, valamint a felmentvény megadása iránti határozat.
2. Az igazgatóság választása; nyolcz rendes- és két póttagnak választása a tagok sorából, négy rendes- és két póttagnak választása a munkaadók sorából.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak választása; négy rendes- és két póttag a tagok sorából, két rendes- és egy póttag a munkaadók sorából.
4. A választott-bíró megválasztása; négy rendes- és két póttag a tagok sorából, két rendes- és egy póttag a munkaadók sorából.
5. Esetleges indítványok.**

Ha az egybegyűlteket száma az alapszabályok 29-ik §-a értelmében határozatképes nem lenne, a közgyűlés újabb meggyűlésének határmájául f. évi márczius hó 26-ik napjának d. e. 11 órája tüzetik ki a mikor is a fenti napirendre kitűzött tárgyak fölött — az egybegyűlteket számára való tekintet nélkül — jogérvényes határozat fog hozatni.

Eperjesen, 1905. évi márczius hó 6-ikán.

Schreiber N. Ignác,

titkár.

Mikolik István,

igazg. elnök.

* A közgyűlési kiküldöttek figyelmeztetnek, hogy igazolványukat magukkal hozni és azt a közgyűlés vezetőségénél bemutatni sziveskedjenek.

** Esetleges indítványok csak akkor lesznek tárgyalhatók, ha az indítvány — alapszabályaink 28. §-a szerint — tíz tag által tételik és négy nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban benyújtatik.

ÚJ!

Cook és Johnson

amerikai szabadalm. tyúkszemgyűrűi.

A jelenkor *legjobb* és *legbiztosabb* szere, hatásában nagy-szerű és azonnal *fájdalomengedő*.

Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerüzében. 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab dobozban 1 korona. Postán 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerész. Budapest, VI., Király-utca 12.

Központi telep Ausztria-Magyarország részére: „Zum Samariter“, Graz.

LUBOTIN

gazdaságom, felosztása miatt, a teljes instrukció kitűnő karban, minden elfogadható árban szabadkézből eladó.

Venni szándékozók forduljanak teljhatalmú megbízottamhoz: Weiner Salamon úrhoz Lubotin (Sáros vm.).

Egy termelőképes

műtrágyagyár

Felsőmagyarország következő városaiban: Kassa, Eperjes, Liptószentmiklós és Alsókubin, oly ügyes, megbízható

képviselőket

keres — jutalék ellen — kik, hivataluknál fogva, összeköttetéssel bírnak a gazdákkal, maguk utaznak és azon helyzetben lennének, a műtrágyagyár részére nagyobb forgalmat csinálhatni.

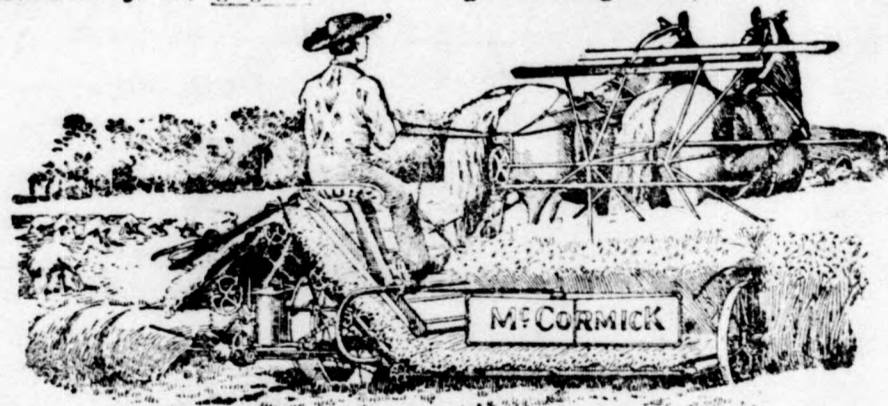
Ajánlatok kéretnek „Műtrágya M. V., 1239.“ alatt — Haasenstein és Vogler címre, Budapestre.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép).

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő-gereblye és „Manila“ kévektőfonal gyártmányai. Amerikai tárczás boronák, rugós boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Vezérképviselőség: Sárosmegyei Gazdák Fogyaszt. és Értékesítő Szövetkezet, Eperjes.

Liniment. Capsici comp.,

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt házszer bevasárlásánál, — a mely minden gyógyszerüzében kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről fizetést; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hattyú“ gyógyszerár által Majna-Frankfurt.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható a gyógyszerüzekben.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Főraktár:

KRIEGNER GYÖRGY „Korona“-gyógyszertára

Budapest, VIII., Kálvin-tér.

BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK

ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK

VEZÉRÜGNÖKSÉGÉNél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féce

pemetefü-czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér. Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1903. évi 704. sz. végzése folytán dr. Müller Bertalan ügyvéd által képviselt Kreszczankó József felperes részére Decker Kilián alperes ellen 1165 kor. 50 fill. tőke s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3394 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1904. évi V. 1. 247/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Pollák Emil Alfréd 150 korona, Pach Emánuel 103 korona és 207 kor. 50 fillér, dr. Oszvald Tivadar 42 kor., Sild Károly 246 kor. 48 fill., C. & G. Jäger 220 kor. 90 fill., C. Drächler 534 kor. 50 fill., Szabó Ferencz 327 kor. 97 fill., Löwinger József 177 kor. 70 fill., Ritter Mór 150 kor., Krapfenbauer & Co. 153 kor. 70 fill., Andrejkovits Gyula 173 kor. 16 fill., a Kassai Népbank 300 kor. Neuwirth Armin 161 kor. 20 fill., és Kalusza Félix 331 kor. tőke és járulékaik erejéig, mint korábbi vagy felülfoglaltatok javára is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában és boltja előtt Eperjesen leendő megtartása határidejéül 1905. évi márczius hó 22-ik napjának d. e. 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bűtorok, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna s ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldötténi írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Eperjes, 1905. február 25. Spányi Kálmán, kir. bírósági végrehajtó.

Visontai szőlőtelepnek saját termésű hegyi borai következő fajokban eladók:

1. Igen kellemes zamátú siller-bor literje 40 fill.
  2. Finom visontai vörös, literje 48 fill.
  3. Kitűnő Risling, literje 48 fill.
- a gyöngyösi vasúti állomáshoz szállítva.

Legkisebb megrendelés egy hektoliter. — A bor értékének 1/2-ad része előre beküldendő.

A Visontai Szőlőtelep Részvénytársaság székhelye: Gyöngyös.

Csontokat

10,000 kgr. rakományokban VESZ

egy gyári telep Porosz-Sziléziában, egyenest nagykereskedőktől.

Ajánlatok Haasenstein & Vogler A.-G. Breslau-ba G. H. W. Nr. 355 alatt küldendők.

Nagy női confection-vásár!
Spira Miksa

női divatruháza = Eperjes, Főutca 84.

ajánlja a már megérkezett ujdonságokat női confectionokban, angol ruha- és kostümszövetekben, vásznakban, menyasszonyi kelengyékben, női, férfi- s gyermek-fehérművekben, szőnyegek, függönyök, selymek, nemkülönböztetve mosó-carton és delléneket dús raktárát.

Óriási választék pamut- s len-zsebkendőkben, ruhadzszekben, hozzávalókban, nap- s esernyőkben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Saját magát károsítja, a ki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes, Medgyes (Nagyküküllő megye). A telep oltványait az elmúlt száraz nyíron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legjobb szépitőszert!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható

Földes Margit-Crème

Ezen világhírű arckenőcs eltávolító: szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesztet és más minden bőrbajt, söt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 k., nagy 2 k., Margit-hölgypor (3-féle színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép (Zahn-pasta) 1 k., Margit-arcvíz 1 k.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.

Főraktár Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban s Pálesch Árpád drogériájában.

Csodás, gyors és biztos hatású.

Törv. védve.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Szélahajtó, görcs-csillapító Hódony- (Bibergeil) cseppek.

Étvágygerjesztő és az emésztést elősegítő háziszert.

1 üveg ára K. 1.-

Kevesebb mint 2 üveg (utánvét K. 2.50) postán nem küldetik.

Kapható:

JULIUS BITTNER gyógyszertárban Gloggnitz (Alsóausztria).

Védjegy: „Horgony”.
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény-nél, csúznál és meghűléseknél bedörösléskeppen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegszólva minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5. neu. Mindennapi szelküldés.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

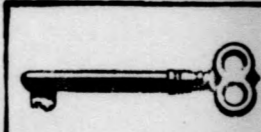
Kapható:

Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád droguistánál. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Előfizetés: negyedévi Hirdetési díj:

K

Mindig lyen az Ep tartja. Ez gyűlés ug élénk érde beszámolva

Valóban

Széchenyi-terebélyes,

megyénk

nyújtja eze szélesebb k

előadások

tásnak nálu

sikere pedi

teletre mel

A mult

tapasztaltuk

folyton erős

kedik s ugy

tartalmasak

Ily körülm

állami és v

Kör jövője

Biztos re

is, hogy Kö

szertettel a

látunk a le

tag lelkeber

tudata s mi

becsülés és

hetetlen ér

Albert a K

fokozatos t

állásaiban e

ő is egy se

lelke ma ép

AZ «EP

— Útirajzok

Génua (2

szemet: a v

természeti na

szeglete félk

legerősebben

egy nagy vil

merő perspe

A kikötő és

torony, mely

rán túl mess

czével nem is

és pénzébe

országokból,

és Kelet-Ind

Columbus n

oly nagy a

A város

a kereskede

a testületi s

* II. bőví

Társulat kiad